

bindelse med Statsmagten er den, at Fundatsen bestemmer, at Rigsraadet skal vælge Forstanderen, dog at denne skulde være en Adelsmand, saa vidt muligt af Stifterens Slægt. Efter den nuværende Forfatnings Indførelse ændredes dette ved en kongelig Resolution af 25. Juli 1851, der i øvrigt fastslog, at Herlufsholm er en aldeles privat Stiftelse, saaledes at den Rigsraadet i Fundatsen givne Myndighed overgaar til Statsraadet. I Henhold hertil udnævnes Forstanderen ikke som andre Embedsmænd paa en enkelt Ministers, men paa det samlede Ministeriums Indstilling til Kongen. Forstanderen har i øvrigt i Henhold til Fundatsen den fulde uindskrænkede Ledelse af Skole og Gods, Ret til Ansættelse og Afskedigelse af Skolens Rektor og Lærere o. s. v. At Skolen er undergivet de Betingelser, som Staten opstiller for at give private Skoler Dimissionsret, er en Sag for sig og vedrører ikke dette Forhold. Det samme gælder jo enhver anden privat dimissionsberettiget Skole. Overfor Staten staar Herlufsholm derfor ganske paa samme Maade som enhver anden privat dimissionsberettiget Latinskole her i Landet.

Det ærede Medlem fra Holstebro (Mølgaard-Nielsen) var bange for, at det paa Finansloven stillede Forslag om Understøttelse til Friskoler i Købstæderne ikke vilde give disse Skoler forholdsvis det samme Tilskud, som Friskolerne paa Landet have faaet ved Bestemmelserne i Lønningsloven i Fjor. Nej, det er Mening, at de pr. Elev ganske skulle have det samme, og dertil er ogsaa taget Hensyn ved den paa Finansloven opførte Sum. Den er ansat efter det samme Hensyn, som er fulgt ved Forslaget i Lønningsloven om Tilskud til Friskoler paa Landet, hvorefter der pr. Elev betales paa det nærmeste samme Sum, som Staten gennem Lønningstillæg til Lærere osv. betaler pr. Elev i den offentlige Skole; Skolerne i Købstæderne ere efter det her foreliggende Forslag stillede ganske ens med Friskolerne paa Landet.

Justitsministeren (Svend Høgsbro): Det ærede Medlem fra Kalundborg henstillede til det høje Ting og vel særlig til mig at drage Omsorg for, at de Lovgivningsforanstaltninger, der skyldtes min Forgænger paa denne Plads, omgjordes i et ikke ringe Omfang. Han nævnedes i saa Henseende særlig Retsreformen og Prygleloven. Jeg skal med Hensyn til den første indskrænke mig til at henvise til, at jeg i Dag i det andet Ting har fremsat et For-

slag til Revision, Omgørelse, Fornyelse af denne Lov — hvilket Udtryk man nu vil bruge. Hvorvidt det Omfang, hvori jeg har foreslaaet at ændre den en Gang vedtagne og allerhøjest stadfæstede Lov, er rigtigt, hvorvidt det tilfredsstiller det ærede Medlems eller andres Fordringer, antager jeg, vi ere enige om, at det ikke vil være Tidspunktet nu at optage til Behandling. Det bør sikkert vente, indtil dette Lovforslag kommer til Behandling i dette Ting.

Hvad angaar Prygleloven, vil jeg sige, at jeg finder, det vil være ukorrekt, uensigtsmæssigt, maaske endogsaa urigtigt nu at optage den til Revision. Det maa jo erindres, at ifølge selve denne Lovs Indhold tabe de Bestemmelser i den, som det ærede Medlem ankede over, og som han fandt særlig prægede af min Forgængers Syn paa Sagerne, deres Gyldighed efter 6 Aars Forløb. Af disse 6 Aar ere jo allerede over Halvdelen forløbne. Naar dertil kommer, at disse Pryglebestemmelser i den Tid, der er gaaet, kun ere blevne anvendte i meget ringe Omfang, i alt nemlig kun i 11 Tilfælde: i det første Aar i 1 Tilfælde, i det andet Aar i 7 og i det tredje Aar i 3, saa er det unøgteligt min Mening, at der ikke er nogen paatrængende Grund til allerede nu at beskæftige sig med denne Sag, og det saa meget mindre, som det netop var Mening med denne Lov, og den Mening deltes vist fra alle Sider, at den — som det udtryktes gennem dens Titel: Midlertidigt Tillæg til Straffeloven — skulde danne en væsentlig Bestanddel af Grundlaget for den Revision af vor hele Straffelov, som man fra alle Sider ønskede skulde foretages, og som jo nu er overdraget til en allerede for flere Aar siden nedsat Kommission. Denne Kommission arbejder, saa vidt mig bekendt, omhyggeligt og godt paa de Spørgsmaal, der ere den forelagte. Dens Betænkning vil formentlig kunne ventes omtrent paa den Tid, maaske før, da dette midlertidige Straffelovstillægs Gyldighed udløber. Saa ogsaa af den Grund turde det være rigtigst at lade Tillæget bestaa, indtil i alt Fald den Kommission selv erklærer, at nu har den indhentet tilstrækkelige Erfaringer om de deri indeholdte Bestemmelsers Gavnlighed eller Skadelighed.

Det ærede Medlem ønskede allerede nu indført Bestemmelser i vor Lovgivning om, at der kunde tillægges de Folk, der møde som Vidner i borgerlige Sager, en Godtgørelse for deres Ulejlighed eller deres Tab af Arbejds løn eller lignende. Det